

STINAPA INFORMEERT

VAN ZUURSTOF TOT INKOMSTENBRON

Deze Bonairiaanse is haast synoniem met de zee die haar eiland omringt, Ludwina Daniella Gustowski-Bernabela. Haar naam dankt ze aan haar pleegvader Lodewijk Daniel Gerharts die altijd van haar heeft gehouden, alsof ze zijn eigen kind was. Naast haar drukke bestaan als moeder en oma, werkt ze ook nog als toeristengids en als kapster. Ze houdt van alle watersporten maar waterskiën is haar favoriet. Als kind had ze de bijnaam 'Piskechi' (klein visje)! "Omdat we van haar leven!" antwoordt ze resoluut als haar gevraagd wordt waarom de natuur van belang is voor onze economie. "De toeristen komen voor onze natuur. De zee is mijn alles" zoals ze zelf zegt. Volgens Daniella hoor je de zee vaak tegen je praten als je goed luistert. Haar bijzondere liefde voor de zee van Bonaire heeft ze al sinds haar jonge jaren. Toen haar ouders, broers en zussen naar Curaçao verhuisden, bleef ze bij haar grootouders en de familie Gerharts. Daniella weet als geen ander hoe te leven van de zee. Van kleins af aan verdiende ze haar zakgeld door restjes aasvis van haar ooms te verkopen. Haar beste klant was Jules Heitkönig die de aasrestjes voerde aan zijn aquariumvissen en schildpadden. Ook ving ze vissen voor Captain Don zijn Zeeaquarium. "De prijs hing af van de grootte en moeilijkheidsgraad van de te vangen vis. De ene soort is erg zeldzaam en moeilijker te vangen dan de andere". Als klein kind leerde ze zichzelf zwemmen. Ze oefende haar longen door met haar vriendjes te wedijveren wie het diepst kon duiken. Vroeger brachten de schepen levensmiddelen binnen op een pallet. Soms brak er een touw en viel het pallet in het water. Zodra ze dan hoorde dat er een pallet met jam of gecondenseerde melk in het water was terecht gekomen, dan roeide ze haar bootje naar de haven. Dan dook ze naar beneden met een groot blik aan een touw waar ze de vangst dan in deed, een vriendinnetje trok dan alles in de boot. De opbrengst deelde ze dan gratis uit in haar buurt. Pampuna no sa pari kalbas (uit een pompoen groeien geen kalebassen, ofwel de appel valt niet ver van de boom). Haar kleindochter van 11 heeft net leren duiken. Ze schrok toen ze alle vuurwerkresten onder water zag en heeft gelijk haar vriendinnen opgetrommeld om alles op te ruimen. Daarom is Daniella's boodschap om onze zee schoon te houden. Niet alleen voor onszelf, maar vooral voor komende generaties. *Geschreven door Natalie Wanga, vertaald door Marcel Nahr.*

Wilt u reageren of meer informatie: STINAPA telefoon: 717- 8444, info@stinapa.org

NOS TA BIBA DI NATURALES

Traha huntu na un desaroyo duradero pa Bonelru